

Żywienie tuczników - jakimi zasadami należy się kierować?

Autor: prof. dr hab. Bogdan Szostak

Data: 16 sierpnia 2017

Żywienie tuczników ma wpływ na ekonomiczne efekty tuczu. Zależą one głównie od tempa wzrostu oraz wielkości nakładów ponoszonych na wytworzenie jednostki przyrostu. Dominującą pozycję w nakładach ponoszonych na produkcję tuczników stanowią koszty paszy, które wahają się w granicach 60–80% wszystkich kosztów produkcji wieprzowiny. W ostatnim czasie przemysł mięsny uzależnia cenę żywca wieprzowego od jego mięsności (% mięsa w tuszy). To oznacza, że jakość wyprodukowanego surowca wieprzowego ma również istotny wpływ na efektywność tuczu.

Koszty paszy to ok. 60-80% wszystkich kosztów

Na wielkość przyrostów dobowych, wykorzystanie paszy na 1 kg przyrostu i jakość tuszy wpływa wiele czynników natury **genetycznej** (rasa, krzyżowanie) oraz **pozagenetycznej** (płeć, wiek zwierzęcia, wartość pokarmowa paszy, dostęp do paszy, dostęp do wody, temperatura, wilgotność i warunki higieniczne w chlewni). Obecnie istnieją specjalne programy komputerowe, które w zależności od wyżej wymienionych czynników mogą ustalić aktualne zapotrzebowanie na składniki pokarmowe dla tuczników. Przy układaniu dawek pokarmowych i receptur mieszanek paszowych należy brać pod uwagę opisane czynniki, uwzględniając średnie parametry stada.

Obecnie istnieją specjalne programy komputerowe, które w zależności od wyżej

wymienionych czynników mogą ustalić aktualne zapotrzebowanie na składniki pokarmowe dla tuczników.

Do tuczu przeznaczają się warchlaki o masie ciała 20–35 kg. Powinny to być zwierzęta zdrowe, dobrze wyrosnięte i odrobaczone. Należy też pamiętać, aby do kojców dobierać zwierzęta wyrównane pod względem masy ciała i wieku.

Jak powinno wyglądać żywienie tuczników?

Można przyjąć, że efektywność tuczu zależy głównie od wielkości dobowych przyrostów masy ciała i zużycia paszy na 1 kg przyrostu. Plan żywienia tuczników powinien uwzględniać 3 okresy: **starter, grower i finisz.** W każdym z wymienionych okresów w dawkach pokarmowych dla tuczników musimy zapewnić odpowiedni poziom energii, białka, niektórych egzogennych aminokwasów (lizyny, metioniny, treoniny, tryptofanu), składników mineralnych (Ca, P, Na) i witamin (A, B, D, E i in.). Trzeba jednak pamiętać, że zapotrzebowanie tuczniaka na składniki pokarmowe zależy od jego masy ciała, tempa wzrostu i rodzaju tuczu (patrz rys. 1).

Tab. 1. Zalecana wartość pokarmowa 1 kg mieszanki pełnoporcjowej dla tuczników (Grela i in., 2009)

Rodzaj mieszanki pełnoporcjowej	Starter	Grower	Finisz
Masa tuczniaka, kg	25–45	45–75	75–110
Okres żywienia, dni	35	35	35
Zawartość składników pokarmowych			
Energia metaboliczna, MJ	13,50	13,25	13,00
Białko ogólne, g	180,00	170,00	160,00
Lizyna ogólna, g	11,50	10,00	9,00
Metionina ogólna, g	3,50	3,00	2,70
Metionina + cystyna, g	6,90	6,00	5,40
Treonina, g	7,70	6,70	6,20
Tryptofan, g	2,30	2,00	1,80
Wapń + fitaza, g	7,50	7,00	6,50
Fosfor ogólny + fitaza, g	5,50	5,00	4,60
Sód, g	2,00	2,00	2,00

Żywienie tuczników powinno odbywać się w oparciu o odpowiednie składniki w paszy. Należy zwracać uwagę na wartość pokarmową mieszanek.

Tucz intensywny i ekstensywny

Obecnie stosowany jest przede wszystkim tucz mięsny, który możemy prowadzić w sposób intensywny bądź ekstensywny. Najczęściej w tuczu intensywnym stosujemy żywienie do woli (*ad libitum*), podczas którego tuczniaki przez cały czas mają swobodny dostęp do paszy. Tucz intensywny charakteryzuje się dużymi przyrostami dobowymi (powyżej 700 g) i prowadzony jest najczęściej

z zastosowaniem **mieszanek pełnoporcjowych**. Tucz ekstensywny można natomiast prowadzić w gospodarstwach, w których wykorzystuje się pasze gospodarskie (zboża, ziemniaki parowane, zielonki i in.) i mieszanki uzupełniające.

Świnie potrzebują składników o wysokich wartościach pokarmowych.

Układanie odpowiedniej dawki dla tuczniaka

Przed ułożeniem dawki pokarmowej dla tuczniaka, niezależnie od rodzaju tuczu, najpierw musimy ustalić jego zapotrzebowanie. Dla współcześnie hodowanych ras i krzyżówek o wysokim potencjale genetycznym prawidłowa koncentracja energii metabolicznej w dawkach powinna wynosić **14–15 MJ w 1 kg suchej masy**. Odpowiada to **12–13 MJ/kg mieszanki pełnodawkowej**. Należy jednak pamiętać, że im tuczniaki są młodsze, tym koncentracja energii w dawce powinna być większa, i odwrotnie. **Przykładowo tuczniaki w wieku powyżej 5 miesięcy wymagają ok. 13 MJ energii metabolicznej w 1 kg suchej masy paszy.**

Żywienie tuczników pod nadzorem

Żywienie tuczników odgrywa decydującą rolę w osiąganiu dobrych wyników produkcyjnych. Co za tym idzie istotnie przyczynia się do opłacalności produkcji. W nowoczesnym żywieniu tuczników zwraca się uwagę na oszczędne gospodarowanie białkiem. Można to osiągnąć dzięki precyzyjnej optymalizacji składu i zawartości aminokwasów egzogennych w paszy. Ma to szczególne znaczenie dla ochrony środowiska, ponieważ ogranicza wydalanie przez zwierzęta produktów przemiany azotowej. Materiał pochodzi z czasopisma „Trouw i My”

Czy artykuł był przydatny?

Kliknij na gwiazdkę, by zagłosować

-
-
-
-
-

Submit Rating

Ocena / 5. Liczba głosów